

njih otroke. Naš uzor bi bila šola, kateri bi bilo za nраво-versko vzgojo resnica, kajti prave nравnosti brez vere ni, kakor ni vere brez gotove verske družbe. Naš uzor je šola, v kateri se otrok ne vzgaja le poleg pouka, ampak v pouku. Naš uzor je šola, v kateri je učitelj sam nраво-verski mož ter vodi s svojim izgledom učence na tako, na enako nраво-versko življenje. Zato pa kličemo vedno in vselej: pre naredite naše šole v narodne učilnice, v nраво-verske vzgojevalnice! Vzrejujte nam učitelje po tej naši želji in z njimi se nam pre rodi naše ljudstvo v duhu krščanske vere.

Da naš klic ni brez potrebe, kaže se nam dan na dan v dnevnikih, dokazuje se nam v govorih in resolucijah liberalnih učiteljev na raznoterih zborih njihovih. Tako so le-ti, še le malo dni je tega, v meseci avgustu t. l., gori v Zateči bahato se strnili v resolucijo, da ugaja samo le medverska šola zahotevam časa in da je taka možna vzgajati otroke. To pač čisto gotovo ne pové druga, kakor če rečem malo: vzgoja brez vere je mogoča ali celo: verska vzgoja t. j. vzgoja po načelih verske družbe ne ugaja zahotevam časa, je torej škodljiva.

Če še pri nas, hvala Bogu, po navadi v tem oziru ni tako huđo, to prihaja pač samo le iz razbornosti in značajnosti naših učiteljev. Večina učiteljev misli in dela krščanski; dobiva pa se še tudi v vrsti teh, ki delajo prek mere za liberalce, še jih več, ki se držijo še pri vzgajevanju hoteč ali ne hoteč bolj starih, prirojenih in privzgojenih načel krščanskih, kakor pa priučeni liberalnih vodil. Ali to ni zadosti; da bi kateri zoper vero, zoper Boga učil, tega naj postava ne pripusti! Ako so pota vedi in nje naukom in to po pravici prosta, vendar pa ne sme vere tam, kjer se poučuje v imenu države (namestnice starišev. Ured), nihče napasti.

Da se napade vera v Boga, sv. cerkev, to se naj ne trpi v državnih šolah, nič manj, kakor če se napade vlada države. (Prav res! dobro na desni.) Nebeški kralj varuje zemeljskega in pričakuje lahko in po pravici, da le-ta varuje njega, saj brani s tem le sam sebe. Sedanja postavna svoboda pač naj ima vselej svojo mejo, čez njo naj se ne vspenja! Ni prav, če si odžagaš vejo, na kateri stoji tvoja noga. Da pa pride za oltarjem h koncu tudi prestol na vrsto, to je jasno. Kaj je nam torej bližje, kakor videant consules: možje, na stražo! V sedanjih razmerah se ne hodi več za tó, ne quid detrimenti: da ne pride kaj škode, ampak vse je na izgubi. (Živio odobravanje Slovencev in konservativcev. Govorniku se čestita na desni.)

Gospodarske stvari.

Kmetovalec pa zima.

Zima je v meseci grudnu; natora leži v svojem zimskem spanji, naj se odpočije od neprestanega dela v preteklih letnih časih. Tudi kmetovalec počiva nekoliko in daje svoji živini počitka, toda zato še ni brez vsega dela. Dela najde še marljivi kmetovalec tudi v tem meseci za se, za družino, pa še tudi več ali manj za svojo živino. Kedar še pripusti vreme, praši si njive, sicer pa si najde opravka na travnikih, v gozdih, na njivah.

Na domu naj se opravlja vsako delo v redu, bolje in ležje, kakor v drugem času, ko ni to vsled sile včasih celo nič mogoče. Gospodar, ki se razume na svoje delo, drži vse na svojem, pravem mestu: vozove, pluge, vprežno spravo, orodje. Tudi na dvorišči ima vse v redu snažno, brez blata. Gnojnica ne teče, kamor hoče sama, ampak tudi njej odloči mesto, kjer mu je na korist, ne pa na kvar. Drugače pri nemarneži. Pri njem leži vse križem, orodje, plugi, drva. Gnojnišče teče po celem ozadji, na vas, na cesto. V hlevu, v svinjaku, na skednji, v hiši vse poprek, nič na pravem kraji. To je žalost!

Kakor v hiši, tako je tudi v hlevu treba snage, enakomerne toplote in je pustiti zraku vsaj po enkrat na dan, da ga pride več v hišo, v hleve. Polaga se naj živini do volje krme in drži se tudi v tem reda; nič manj je gledati na snago, na česanje živine. Kedar so večeri dolgi in je delo zunaj opravljeno, daje ga gospodar doma, v hiši sebi, družini. Za boga pa naj ne zahaja v krčmo. V domači hiši najde zabave, če že nima dela, v knjigah; naj si napravi račun čez vse, kar se je v letu pridelalo, prodalo, porabilo.

Oj, ko bi hoteli to vsi naši slov. gospodarji! Čudom bi se čudili, ko bi videli, koliko se porabi v letu in to more biti brez potrebe ali čez pravo potrebo. Izpoznali pa bi v tem tudi lahko, katero delo se jim je najbolj splačalo, katero ne. More biti bi se dalo prihodnje leto v tem ali onem kaj popraviti. Kdor ne vaga, je brez blaga, pravi pregovor a pri kmetovalci velja beseda: kdor ne prevdari, tak je že na kviri! Bolje ko tedaj kmetovalec preračuni vse pri svojih opravkih, bolje si jih vravna in več mu bode iz njih dobička.

Sejmovi. Dne 13. decembra v Jurkloštru, pri sv. Duhu v Starigrabi, pri sv. Križi na Murskem polji, pri sv. Petru pod sv. Gorami in v Studenicah. Dne 15. decembra pri sv. Križi nad Slatino. Dne 16. decembra v Ljutomeru. Dne 19. decembra pri sv. Ani v Teharjah in dne 20. decembra v Brežicah.